

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ZA ROK 2021 - WYBRANE DANE

ALTERNATYWA TEKSTOWA

Sytuacja demograficzna

Spada liczba ludności Małopolski (głównie w miastach)

W województwie małopolskim w 2021 roku mieszkało 3 407 727 osób. Liczba mieszkańców regionu spadła o 2 714 osób w porównaniu do 2020 roku. W miastach ubyło ogółem 4 939 osób, podczas gdy na wsi przybyło w tym czasie 2 225 osób.

Przybywa seniorów

W 2021 roku województwo małopolskie zamieszkiwało 816 239 osób powyżej 60 roku życia, o 5,7 tys. osób więcej niż w 2020 roku.

Wykresy pierścieniowe przedstawiają:

- odsetek osób powyżej 60 roku życia w ludności Małopolski, który wynosił w 2021 roku 24%;
- wskaźnik podwójnego starzenia (czyli udział osób powyżej 80. roku życia w grupie osób powyżej 60. roku życia), który wynosił w Małopolsce w 2021 roku 18%.

Profil klienta pomocy społecznej

Spada liczba klientów pomocy społecznej

W 2021 roku w województwie małopolskim pomocą społeczną objęto 120,9 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem było mniej osób korzystających z systemu pomocy społecznej o prawie 13,6 tys. oraz o ponad 30,5 osób mniej niż w roku 2019.

Ubywa z systemu rodzin z dziećmi

Ze wsparcia z systemu pomocy społecznej skorzystało prawie 18,5 tys. rodzin z dziećmi, o ponad 2,4 tys. rodzin mniej niż rok wcześniej oraz o ponad 5,1 tys. rodzin mniej niż w roku 2019.

Udział osób objętych pomocą społeczną w liczbie mieszkańców

Wykres pierścieniowy przedstawia odsetek Małopolan objętych pomocą społeczną, który wynosił w 2021 roku 3,5%.

Główne przyczyny udzielania pomocy społecznej

Wykres kolumnowy przedstawia odsetek klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z danej przyczyny w ogólnej liczbie klientów (liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców).

Przyczyna	Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z danej przyczyny w ogólnej liczbie klientów (liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców)
Ubóstwo	49,2%
Długotrwała choroba	48,8%
Niepełnosprawność	34,0%
Bezrobocie	31,6%
Ochrona macierzyństwa	28,7%
Bezradność	17,3%

Udział korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów (średnie z gmin):

Mapa przedstawia odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów Małopolski w 2021 roku oraz różnicę pomiędzy rokiem 2021 i 2020 w tym odsetku (w punktach procentowych). Średnio w Małopolsce – 3,5% (spadek o 0,4 punktu procentowego), a w Polsce – 3,9% (spadek o 0,5 punktu procentowego).

Powiat	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów w 2021 roku	Różnica pomiędzy rokiem 2021 i 2020 (w punktach procentowych)
Bocheński	3,5	-0,51
Brzeski	3,7	-0,49
Chrzanowski	3,9	-0,37
Dąbrowski	6,6	-0,74
Gorlicki	7,1	-0,72
Krakowski	2,1	-0,10
Limanowski	6,6	-1,03
Kraków	2,5	-0,40
Nowy Sącz	3,7	-0,29

Powiat	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów w 2021 roku	Różnica pomiędzy rokiem 2021 i 2020 (w punktach procentowych)
Tarnów	3,9	-0,17
Miechowski	3,9	0,22
Myślenicki	3,3	-0,11
Nowosądecki	6,7	-0,76
Nowotarski	2,9	-0,28
Olkuski	2,6	-0,58
Oświęcimski	2,4	-0,03
Proszowicki	4,0	-0,63
Suski	4,4	-0,44
Tarnowski	4,1	-0,49
Tatrzański	3,5	-0,39
Wadowicki	2,7	-0,20
Wielicki	2,4	-0,31

Zasoby pomocy społecznej i integracji społecznej

Zmiany w zasobach:

Wykres kolumnowy przedstawia zmiany w zasobach pomocy społecznej i jej otoczenia w Małopolsce pomiędzy rokiem 2012 i 2021. Zasoby dotyczą sektora publicznego:

- w 2012 roku było: 122 placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD), 60 mieszkań chronionych, 74 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS), 10 klubów samopomocy, 65 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), 7 dziennych domów pomocy dla seniorów (DDP), 12 klub integracji społecznej (KIS), 5 centrów integracji społecznej (CIS) i 6 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ);
- w 2021 roku było: 235 placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD), 116 mieszkań chronionych, 83 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS), 82 kluby samopomocy, 69 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), 50 dziennych domów pomocy dla seniorów (PDD), 39 klubów integracji społecznej (KIS), 15 centrów integracji społecznej (CIS) i 12 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).

Środki RPO WM 2014-2020 zakontraktowano na:

- 58 nowych oraz 8 wspartych placówek zapewniających seniorom dzienną opiekę i aktywizację;
- 19 nowych oraz 5 wspartych centrów wsparcia opiekunów rodzinnych osób niesamodzielnych;
- 231 nowych oraz 15 wspartych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD);
- 3 nowe oraz 5 wspartych ośrodków interwencji kryzysowej (OIK).

Nakłady finansowe

Nakłady na pomoc społeczną i inne obszary polityki społecznej w 2021 roku wyniosły łącznie 6,9 mld zł, w tym w gminach 6,4 mld zł, a w powiatach 433,9 mln zł.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania jednego miejsca w 2021 roku wyniósł:

- w domu pomocy społecznej (DPS) – 4 822 zł;
- w dziennym domu pomocy dla seniorów (DDP) – 1 347 zł;
- w placówce wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD) – 441 zł.

Stale zwiększają się koszty zadań realizowanych przez gminy. Największy wzrost to odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS.

Wykres kolumnowy przedstawia wydatki na realizację świadczeń z pomocy społecznej w roku 2021 w małopolskich gminach:

Rodzaj świadczenia	Kwota w mln zł
odpłatność gmin za pobyt mieszkańców w DPS	234,8 zł
zasiłki celowe i w naturze	72,4 zł
zasiłki stałe	69,9 zł
usługi opiekuńcze (gminne)	48,2 z
zasiłki okresowe	44,4 zł
posiłek	22,4 zł
schronienie	8,5 zł
zasiłki celowe - zdarzenia losowe	5,1 zł

Kadra pomocy społecznej i integracji społecznej

Diagramy przedstawiają liczebność kadry pomocy i integracji społecznej w 2021 roku.

Diagram pierwszy:

- Ośrodki pomocy społecznej (OPS) i Centra usług społecznych (CUS):
  - 4 786 pracowników, w tym 3 569 osób realizujących zadania pomocy społecznej;
  - pracownicy w wieku 56 i więcej lat stanowili 12,3% wszystkich zatrudnionych;
  - 283 asystentów rodziny;
  - 1 679 pracowników socjalnych;
  - średnio na jednego pracownika socjalnego przypadło w Małopolsce: 2 030 mieszkańców oraz 30 rodzin liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.
- Powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR):
  - 521 pracowników, w tym 401 osób realizujących zadania pomocy społecznej;
  - pracownicy w wieku 56 i więcej lat stanowili 11,5% wszystkich zatrudnionych;
  - 101 koordynatorów pieczy zastępczej;
  - 59 pracowników socjalnych.

Diagram drugi:

- ośrodki interwencji kryzysowej (OIK) – 146 pracowników;
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD) – 879 pracowników;
- placówki opiekuńczo wychowawcze (POW) – 806 pracowników;
- ośrodki adopcyjne (OA) – 36 pracowników;
- domy pomocy społecznej (DPS) – 5 998 pracowników;
- dzienne domy pomocy dla seniorów (DDP) – 316 pracowników;
- kluby samopomocy – 90 pracowników;
- środowiskowe domy samopomocy (ŚDS) – 943 pracowników;
- warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) – 938 pracowników;
- centra integracji społecznej (CIS) – 87 pracowników;
- kluby integracji społecznej (KIS) – 233 pracowników;
- schroniska dla bezdomnych – 32 pracowników.